

Ostravská deklarace a její plnění ze strany ČR

Ve dnech 13. – 15. června 2017 v Ostravě proběhla Šestá ministerská konference Světové zdravotnické organizace (WHO) s podtitulem „Životní prostředí a zdraví“. Akce se zúčastnili zástupci z 53 zemí, zástupci 10 mezivládních organizací, 10 organizací fungujících pod Organizací spojených národů, instituce Evropské unie, více než 150 pozorovatelů zastupujících akademické a vědecké organizace a rovněž nechyběli zástupci měst z Evropské sítě zdravých měst a regionů, nevládní organizace a členové českých institucí a organizací včetně Krajské hygienické stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě (dále „KHS MSK“).

Závěrem setkání byla zástupci 53 zemí podepsána tzv. Ostravská deklarace, ze které vyplývají různé závazky v oblasti zdraví a životního prostředí. Plnění deklarace je pro státy dobrovolné, nicméně WHO se zavázala provádět kontroly a jednotlivé signatářské země přislíbily podávat pravidelné zprávy o tom, jak se jim dané oblasti daří řešit.

Česká republika se také zavázala plnit cíle Ostravské deklarace, resp. Agendy 2030 OSN pro udržitelný rozvoj, přičemž aktivity vedoucí k plnění uvedených cílů koordinuje jak Ministerstvo zdravotnictví (dále „MZ“), tak Ministerstvo životního prostředí (dále „MŽP“). Oba resorty formulovaly tzv. Portfolio akcí, které se zabývá implementací opatření v následujících 5 oblastech:

1. Hluk v komunálním prostředí

- A. Tiché oblasti – cílem pracovní skupiny (MZ, MŽP a Národní referenční laboratoř pro hluk v komunálním prostředí) je stanovit tzv. tiché oblasti na území ČR.
- B. Přístup veřejnosti k právní ochraně v záležitostech porušování národní právní úpravy týkající se hluku – pracovní skupina pro tiché oblasti projedná možnosti řešení nedostatků v implementaci Aarhuské úmluvy. MZ se zaměří na vyhodnocení tzv. časově omezených povolení.

2. Azbest

- A. Analýza současného právního řádu – MZ provádí analýzu současného právního řádu upravujícího ochranu zdraví zaměstnanců a pracovníků před expozicí látek obsahujících azbest. Pracovní skupina bude řešit případné úpravy zákona o ochraně veřejného zdraví a nařízení vlády č. 361/2007 Sb. v této oblasti.
- B. Osvětová kampaň a kontrola dodržování bezpečného nakládání s azbestem – MZ a MŽP bude zvyšovat informovanost obyvatel a zajistí provádění kontrol příslušnými kontrolními orgány.

3. Zvýšení povědomí veřejnosti o znečištění ovzduší, jeho příčinách a dopadech na lidské zdraví

- A. Negativní dopady spalování nekvalitních paliv – Cílem MŽP a MZ je podporovat šíření informací pro širokou veřejnost o negativních dopadech spalování nekvalitních paliv na kvalitu ovzduší a lidské zdraví.
- B. Ochrana zdraví zaměstnanců - Cílem je zvýšení povědomí o ochraně zdraví zaměstnanců v provozech, kde dochází ke vzniku nemocí z

povolání nebo expozici rizikovému faktoru práce, a to prostřednictvím úzké spolupráce mezi provozovateli, resp. zaměstnavateli a orgánem ochrany veřejného zdraví, v návaznosti na implementaci Minamatské úmluvy o rtuti. Rovněž bude provedena celorepubliková kampaň k problematice nemocí z povolání zaměřená jak na zaměstnance, tak na zaměstnavatele či odborníky.

4. Zapojení do projektů souvisejících s lidským monitoringem

- A. Koordinace v environmentálním monitoringu a biomonitoringu – Cílem je zlepšit dlouhodobou koordinaci projektových aktivit environmentálního monitoringu a biomonitoringu na národní úrovni.
- B. Zapojení do projektu HBM4EU – Jedná se o zapojení ČR do biomonitorovacích kampaní evropského projektu HBM4EU, který se zabývá sledováním negativních dopadů chemických látek na lidské zdraví. Bude kladen důraz na získání nových dat o expozici české populace emergentním látkám a na zjišťování zatížení dětí a mladých lidí prioritními kontaminanty.
- C. Koordinace participace v ESFRI na projekt EIRENE.
- D. Pravidelná jednání k implementaci mezinárodních úmluv k chemickým látkám.
- E. Zvýšit povědomí o ochraně zdraví zaměstnanců v návaznosti na Minamatskou úmluvu.

5. Světelné znečištění

- A. Osvětová kampaň – Cílem je v rámci podpory zdraví pořádat osvětové akce a kampaně pro informování veřejnosti o škodlivosti modré složky světla zejména na cirkadiální rytmy.
- B. Výzkumný projekt dopadů světelného znečištění – Bude zadán výzkumný projekt z programu Beta Technologické agentury ČR řešící vliv světelného znečištění na druhy, společenstva a ekosystémy
- C. Právní úprava – prověřit možnost zahrnout teplotu chromatičnosti světla do příslušného zákona

